

Suveniiride Müüjate ja Tootjate Liit MTÜ (SMTL)

Nr 18.11.20/2020-2

Rahanduskomisjon
Majanduskomisjon
Rahandusministeerium
Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium

SMTL teeb valdkonna ellujäämiseks/toetamiseks allolevad ettepanekud

Vabariigi Valitsuse poolt Turismisektorile suunatud COVID-19 kahjude vähendamise toetuste saajate hulgast puuduvad meenete müüjad ja tootjad.

Vabariigi Valitsuse 12.03.2020 korraldusega nr. 76 („Eriolukorra väljakuulutamise Eesti Vabariigi haldusterritooriumil“ /lõppes 17.05.2020) algas ametlikult covid kriis Eestis.

Tänaseks juba 10 kuud kestnud olukord on kõige hävitavamalt mõjunud meenete sektorile*. Käive on kahanenud rohkem kui 90% ning tuhanded inimesed on jäänud tööta.

**Meenete sektori all peab SMTL silmas kogu loomemajandust e. kunsti, disaini, käsitööd.*

Eriti rängalt on kriis puudutanud Tallinna ettevõtteid. Tallinna vanalinnas on müügi kadumine olnud kohati 100%. Lisaks vanalinnale asuvad meenete poed lennu- bussi-, rongijaamas, sadamas, kaubanduskeskustes, turgudel, muuseumites, vaatamisväärsuste juures, loomelinnakutes jne.

Meenete hooaeg on suvel, turistid on sel suvel aga jäänud tulemata.

SMTL-i hinnangul on Eestisse saabumata jäänud umbes 2,5 milj. turisti ning ära on jäänud vähemalt 3 milj. ostu.

Kui Eesti SKP oli 2019 aastal ligi 30 miljardit eurot, siis turismi osa selles oli 10%.

Tallinn oma suure ja mitmekülgse turu tõttu on andnud võimaluse Eesti meenete tööstuseks. Meened OÜ, Nordic Gifts, E.Strauss, Elina Tilk, Muhu Puidukoda, Etnoland, Pins jne. on näide ettevõtetest kus meeneid tehakse tööstuslikult. Need on just need ettevõtted kes tegelevad **majanduses 6 olulise asjaga**: toodete loomise, tootmise, ekspordi, töökohtade loomise, maksude maksmise ja investeerimisega (*Meened OÜ investeeris ligi 1 milj. eurot uue tootmis ja müügihoone ehitamiseks Tallinnas aastal 2019*).

Tallinna suuremad meenete poed suhtlevad alati otse tootjatega.

Enamus valdkonna nn. suurettevõtetest on märkimisväärsed laenukohustused.

Meenete tootjad ja -müüjad kasutavad oma tootmises erinevaid teenuseid, tarnijaid ja materiale. Näiteks ostetakse puitu, värve, lakke, pakkematerjali, karpe, etikette, naelu, kruve, saage, tööriistu ja –vahendeid, riidet, vilti, metallist pooltooteid jne. Need kõik on kohalikud ettevõtted, lisaks kasutatakse sadu muid erinevaid tooteid, tootjaid, materjale, teenuseid, et meenete tööstus saaks toimida.

Alaga on seotud veel sadu käsitööettevõtted kes oma tooteid läbi suuremate tarnijate edasi meenete poedidele müüvad. Maal, kus võimalus raha teenida on piiratud, on just käsitöö see mis aitab elama jääda samasse kogukonda, linna, külla, tallu.

SMTL hinnangul suletakse 2020 aasta lõpuks kuni 90% kõigist suveniiripoodidest Tallinnas. Vanalinnas, järgneb sellele kinnisvarakriis, sest ilmselt suletakse ka kõik muud teenindusasutused, sealt kaob ära ka kohalik tarbija. See on nagu doominoefekt, kus lõpuks ka tarneahelad kaovad ja valdkonna taastumine muutub võimatuks.

Suveniiride Müüjate ja Tootjate Liit MTÜ (SMTL)

Kui lähiajal ja kiiremas korras reaalselt ja mõistliku toetust ei saada, on 2020a. lõpuks meenete ja ka kogu käsitöövaldkond laostunud.

SMTL hinnangul on iga meenetevaldkonna toetuseks antud 1 euro võimeline tagasi tooma kuni 10eurot, seda maksude, töökohtade, ekspordi, investeeringute, tarbimise, oskuste ja kogemuste säilimise, innovatsiooni, integratsiooni, maaelu edendamise, ettevõtluse, stabiilsuse ja turvalisuse ning Eestit (hinnatud reisisihtkohana ja inimestele mõeldud riiki) hoidva maine näol.

Suveniiride Müüjate ja Tootjate Liit (reg.80588148) valdkonna majandusraskusi arvestades, teeb kriisis ellujäämiseks allolevad ettepanekud:

- 1. Meenetemüüjad ja -tootjad tuleks lisada turismivaldkonda ning kõik turismivaldkonda suunatud toetused ja kampaaniad peaks nüüd ja edaspidi hõlmama ka suveniirimüüjaid ja -tootjaid.*
- 2. Meenetemüüjatele, -tootjatele tuleks kompenseerida mai ja novembri kuu turismivaldkonna toetustest väljajäämine.
Toetust tuleks anda samadel tingimustel nagu hotellidele e. tagastamatu abina, ettevõtete 2019 aasta riigi poolt maksustatud maksumäära ulatuses (kuid mitte rohkem kui 60 tuh. eur).*
- 3. Meeneteettevõtetele tuleks kompenseerida majanduskahjud, mida Vabariigi Valitsuse 12.03.2020 korraldus nr. 76: „Eriolukorra väljakuulutamise Eesti Vabariigi haldusterritooriumil“, neile tekitas. Kahjud tuleks kompenseerida 2019 aasta käibe suuruse ja 2020 aasta sama perioodi käibe võrdluse järgi tehtud valemi alusel.*
- 4. Meenetemüüjad, -tootjad, käsitööettevõtted peaksid olema kuni 2021 aasta lõpuni vabastatud kõikidest (ka kohalikest) maksudest ning nende püüdlustel oma ärisi säilitada, taastada ja elus hoida, ei tohiks takistada ükski administratiivne ja riiklik piirang ning kohalike ametnike voli.*
- 5. Meenetemüüjate, -tootjate toetuseks tuleks teha analoogne meediakampaania nagu „Puhka Eestis“ mis tutvustaks erinevaid tootjaid, tegijaid, poode, inimesi jne. Räägiks nende lugusi, kutsuks tarbima jne. Kampaania eesmärk oleks ka valdkonna maine parandus.*
- 6. Kõigi nende toetusmeedete suurus ja ulatus peaks arvestama juba tekkinud, kuid ka lähitulevikus tekkivat kahju ja ta peab olema piisav, et aidata meeneteivaldkonnal üle elada VÄHEMALT järgnevad 6 kuud (sügis, talv, kevad).*

Abi vajavad eelisjärjekorras Tallinna ettevõtted sest siin on kriis kõige laiahaardelisem ja kriitilisem.

Madis Medri
Juhatuse liige
Suveniiride Müüjate ja Tootjate Liit MTÜ
www.suveniiridemüüjatejatootjateiliit.ee

Suveniiride Müüjate ja Tootjate Liit MTÜ (SMTL)

<https://xn--suveniiridemiataootjateiliit-afda.ee/>
Katusepapi 11,
11 412 Tallinn
ESTONIA

Reg. no. 80588148
VAT no. EE
Telefon +372 621 3004
Mob. +372 51 39 227

Bank account no.
IBAN no. EE282200
Swift-Code: HABAEEX
Swedpank 767